

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de opvolgingsdoorlichting van Vrije Basisschool - Zonnekind te KALMTHOUT

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	7931
Instelling	Vrije Basisschool - Zonnekind
Directeur	Gino VAN GOOL
Adres	Zonnekinddreef 8 - 2920 KALMTHOUT
Telefoon	03-666.53.40
Fax	03-369.00.19
E-mail	zonnekind@zonnekind.org
Website	www.zonnekind.org
Bestuur van de instelling	VZW Vrije Basisschool Zonnekind
Adres	Zonnekinddreef 8 - 2920 KALMTHOUT
Scholengemeenschap	Vrije Basisscholen Kalmthout
Adres	Heidestatieplein 6 - 2920 KALMTHOUT
CLB	Provinciaal CLB Antwerpen
Adres	Markgravelei 86 - 2018 ANTWERPEN 1
Dagen van het opvolgingsbezoek	dinsdag 25 februari 2014
Einddatum van het opvolgingsbezoek	25-02-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	28-02-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Jan Speltincx
Teamleden	Dirk Janssens
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN).....	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	4
3.1 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	4
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG	7

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van de school door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als de school bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 21-04-2009 tot 23-04-2009 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 01-09-2013 moet de school kunnen aantonen dat de tekorten die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de school daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

Lager onderwijs - Leergebieden
wereldoriëntatie

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De lagere afdeling heeft het tekort voor wereldoriëntatie weggewerkt. Ze realiseert in voldoende mate de eindtermen voor wereldoriëntatie. Het team verhoogde via een ontwikkelingstraject de doelgerichtheid van het onderwijsleeraanbod en -proces. Het leerplan vormt meer en meer een referentiekader om de klas- en schoolpraktijk richting te geven, af te toetsen en bij te sturen naar de maatschappelijke verwachtingen. De lagere afdeling bewaakt in toenemende mate de volledigheid, de graduele opbouw en het evenwicht van het aanbod. Gevarieerde en uitdagende didactische werkvormen en eerste brede evaluatiemethoden vinden hun ingang. De onderwijsinspectie vertrouwt erop dat het team het ontwikkelingstraject met de nodige vasthoudendheid kwaliteitsvol verder zal zetten.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De lagere afdeling realiseerde een ontwikkelingstraject voor wereldoriëntatie. Verschillende aspecten van wereldoriënterend onderwijs waren voortdurend onderwerp van reflectie en implementatie. Het team van de lagere afdeling verwierf hierdoor een duidelijker inzicht in de doelen, de actuele visie en de didactische principes vooropgesteld in het leerplan van de eigen koepel.

De selectie, introductie en implementatie van een onderwijsleerpakket vormden pragmatische onderdelen van dit ontwikkelingstraject. De school maakte snel na de vorige schooldoorlichting de keuze om met behulp van een onderwijsleerpakket de leerplandoelen na te streven. Voorbereidend op de definitieve keuze verkende en vergeleek het team een aantal onderwijsleerpakketten en probeerden de leerkrachten een aantal lessen uit.

De leerkrachten baseren momenteel hun jaarplanning in eerste instantie op de inhoud van het onderwijsleerpakket. Hiernaast creëren de meeste leerkrachten ruimte voor eigen inhouden, activiteiten, thema's of projecten door een aantal activiteiten uit het onderwijsleerpakket weg te laten en te vervangen door een eigen aanbod. Leerkrachten zijn individueel verantwoordelijk om een volledig aanbod na te streven en aan te bieden.

De lagere afdeling hanteert een bewakingsinstrument om op schoolniveau leerplandoelen die weinig expliciet aan bod komen op te sporen en eventueel bij te sturen. Dit instrument bevat leerplandoelen die de leerlingen systematisch per

graad op elementair niveau dienen te beheersen. Leerkrachten koppelen de aangeboden thema's aan de te bereiken leerplandoelen. Ze focussen hierbij momenteel minder op de diepgang en de didactische frequentie waarmee doelen gespreid en gedifferentieerd nagestreefd kunnen worden. Door doelgericht aandacht te besteden aan de andere beheersingsniveaus kan de graduele opbouw over de klasgroepen heen aan doeltreffendheid winnen.

Aan de hand van een criterialijst voor goed wereldoriënterend onderwijs, geïntroduceerd door de pedagogische begeleidingsdienst, reflecteerde het schoolteam van de lagere afdeling op het eigen pedagogisch-didactisch handelen. Deze criterialijst is gebaseerd op belangrijke didactische principes uit het leerplan en verhoogt de leerplangerichtheid in het denken en doen van de leerkrachten.

De school maakte duidelijke afspraken over de onderwijstijd voor dit leergebied. Ze voorziet in de verschillende klassen voldoende leermomenten conform het advies van de onderwijskoepel.

De leerlingen krijgen kansen om via gevarieerde en uitdagende werk-, organisatie- en groeperingsvormen kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes te verwerven. Leerkrachten grijpen sporadisch en vooral binnen het leergebied muzische vorming kansen aan om horizontale samenhang in het onderwijsaanbod te realiseren.

In de meeste klasgroepen worden leerinhouden op dit moment nog overwegend domeinspecifiek aangeboden en verwerkt. De studie en bespreking van de visie op het leergebied zoals beschreven binnen de eindtermen en het leerplan bieden perspectieven om het wereldoriënterend karakter van het onderwijsleeraanbod en –proces te versterken. In het bijzonder heeft het principe van multiperspectiviteit nog groeimarge.

Materieel beheer

Uitrusting

*Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen*

De lagere afdeling beschikt over voldoende leermiddelen om het leerplan te realiseren. Verschillende klassen wendten multimediamedia aan waarmee leerlingen functioneel informatie kunnen opzoeken en verwerken. De ruimte- en tijds-kaders zijn gradueel opgebouwd en worden geleidelijk meer functioneel en dynamisch gebruikt. Het omgevingsboek dat de schooleigen context in beeld brengt, wordt in de praktijk weinig gehanteerd.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

*Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing*

Leerkrachten gaan hoofdzakelijk aan de hand van methodegebonden en/of zelfgemaakte toetsen na of vooropgestelde doelen uit het onderwijsleerpakket of het eigen aanbod bereikt zijn. De cijfergegevens worden voornamelijk aangewend voor het rapport. De evaluatiepraktijk richt zich minder op de bijsturing van het onderwijsleerproces via preventieve, gedifferentieerde of remediërende activiteiten.

De school heeft haar aandacht voor het evalueren van attitudes en vaardigheden verhoogd door op schoolniveau een selectie uit de leerplandoelen vooruit te schuiven. Zo geven de klasleerkrachten periodiek feedback op een beperkte set doelen op het rapport.

Op schoolniveau investeerde het team in de verbreding van de evaluatie.

Sommige leerkrachten zetten eerste stappen om bredere evaluatiemethoden doeltreffend aan te wenden.

In het kader van interne kwaliteitszorg neemt de school in het vierde leerjaar onder meer voor wereldoriëntatie een externe toets af. Omwille van praktische en organisatorische redenen maakt de school de keuze om op het einde van het zesde leerjaar voor wereldoriëntatie, in tegenstelling tot Nederlands en wiskunde, geen gelijkaardige externe toets af te nemen. Zo worden er kansen gemist om enerzijds na te gaan of de leerlingen de bij de toets geselecteerde leerplandoelen voor wereldoriëntatie in voldoende mate bereiken en anderzijds om vanuit een analyse het onderwijsleeraanbod en –proces bij te sturen waar nodig. De school overweegt momenteel om deel te nemen aan de paralleltoetsen voor de domeinen tijd, ruimte, maatschappij en brongebruik.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Het leerlingvolgsysteem bevat weinig informatie over de beginsituatie en de vorderingen van de leerlingen voor aspecten van wereldoriëntatie. Tijdens het zorgoverleg komt dit leergebied veeleer uitzonderlijk ter sprake. Specifieke ondersteuningsmogelijkheden en -noden van leerlingen voor dit leergebied worden hierdoor leerkrachtafhankelijk en intuïtief ingevuld. De verruiming van de leerbegeleiding voor wereldoriëntatie biedt het team kansen om de leerlingen te ondersteunen en/of te begeleiden met het oog op een meer uitgesproken aanpak van de persoonlijkheidsontwikkeling.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van de tekorten zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **lager onderwijs**.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Jan Speltincx de inspecteur-verslaggever	Gino VAN GOOL de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	